

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රභූව “භයානක ආර්ථික තත්වය” සාකච්ඡා කරයි

Sri Lankan president calls for “sacrifice” at Independence Day celebration

සමන් ගුනදාස විසිනි

2017 පෙබරවාරි 22

ආන්ධුවේ ඇමතිවරුන් හා ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන අතරේ පැවති රහස් සාකච්ඡාවක් ගැන කොළඹ පලකරන සන්ධේ ටයිම්ස් පුවත්පත ගිය සතියේ දිග ලිපියක් පල කළේය. පුවත් පතට අනුව, මෙම ඉහල පෙළේ රැස්වීම “රටෙහි දිග හැරෙමින් පවතින භයානක ආර්ථික තත්වයෙහි පෙරනිමිති මොනවාදැ”යි සාකච්ඡා කළේය.

මහ බැංකු අධිපති ඉන්දුජීත් කුමාරස්වාමි හා ඔහුගේ උප ප්‍රධානී නන්දලාල් විරසිංහ රැස්වීමට කරනු ඉදිරිපත් කල අතර සිරිසේනගේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයට (ශ්‍රීලනිප) අයත් ඇමතිවරු රැස්වීමට සහභාගී වූහ. අගමැති රනිල් වික්‍රමසිංහගේ එක්සත් ජාතික පක්ෂය (එජාප) සමග ඇති කල “හවුල් ආන්ධුවේ” ශ්‍රීලනිප හවුල් කරුවෙකි. එජාප ඇමතිවරු ඇතුළත් වන තවත් රැස්වීමක් සැලසුම් කර තිබේ.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (ජාමුඅ) විසින් නිර්දේශිත කප්පාදු වැඩපිලිවෙල සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන්නැයි මහ බැංකු නිලධාරීන් ශ්‍රී ලංකා ආන්ධුවට කියා සිටි බව සන්ධේ ටයිම්ස් වාර්තා කළේය. ගිය අගෝස්තුවේ ලබාගත් එජ ඩොලර් බිලියන 1.5 ට හිලව් වශයෙන්, බදු ඉහල දැමීම, සහනාධාර කප්පාදු හා රාජ්‍ය ආයතන පෞද්ගලීකරනය ඇතුලු දුර දිගයන ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරන ගනනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන්නට ජාමුඅ කොළඹ ආන්ධුවට බල කළේය. කම්කරුවන්ගේ හා දැගින්නේ පීවන තත්වයන් මතට තව ප්‍රහාර එල්ල කරන්නට ආන්ධුව දැන් සැලසුම් කරමින් සිටී.

ගෝලීය ආර්ථිකයේ එක දිගට ඇද වැටීම්වලින් හා ප්‍රධාන වැවිලි විනාශ කරවූ දීර්ඝ නියගය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව දරනු ප්‍රහාරයකට ලක් ව ඇති අතර අතපොත් ආහාර මිල ගනන් අහස උසට නගිමින් තිබේ. ජාමුඅ ග්‍රහනය යටතේ ඇති ආර්ථිකය “රෝහල් ගත කර ඇති” බව මහ බැංකු අධිපති කුමාරස්වාමි විස්තර කළේය.

මහ බැංකු නිලධාරීන් ඇමතිවරුන්ගේ රැස්වීමට දේශීය හා විදේශීය නය හා ඒ හා බැඳුණු නය සේවා ගැටලු ගැන සවිස්තරාත්මක විශ්ලේෂනයක් ඉදිරිපත් කලහ. 2010 දී එජ ඩො. බිලියන 30 (රුපියල් බිලියන 4.590) ක් වූ දේශීය නය 2016 දී ඩො. බිලියන 6.2 ක් තෙක් ඉහල ගිය බව විරසිංහ පැවසීය. භාන්ඩාගාර බැඳුම්කර වල වාර්ෂික නය සේවා වියදම සඳහා එජ ඩො. බිලියන 6.23 (රුපියල් බිලියන 945) අවශ්‍ය වන නමුත් වෙලදපොල ආරංචි මාර්ග අනතුරු අගවන අන්දමට “උපයා ගත හැකි සංඛ්‍යාව” ඩො. බිලියන 4.74 (රුපියල් බිලියන 720) ක් පමණක් වන බව ඔහු පැවසීය.

ජනවාරියේදී නිල විදේශ සංචිත ඩො. බිලියන 5.5 ක් පමණක් බැව්, එනම් පසුගිය මාස 12 පුරාවට ඩොලර් බිලියන භාගයක ඇද වැටීමක් සිදුව ඇති බව මැන කාලීන වාර්තාවකින් අනාවරනය විය. ආයෝජන මංඛලයට අනුව, 2015 දී ඩො. මිලියන 600 ක් වූ සෘජු විදේශ ආයෝජන 2016 දී එමෙන් අඩක් එනම් ඩො. මිලියන 300 ක් විය.

එජ ෆෙඩරල් මහ බැංකුවේ “දැඩි ආක්‍රමණශීලී ප්‍රතිපත්තියන් වෙලදාම, ආගමන හා අන්තර්ජාතික සම්බන්ධතා සම්බන්ධ එජ ජනාධිපති ඩොනල්ඩ් ට්‍රම්ප්ගේ ප්‍රතිපත්තින් හේතුවෙන් මතු වූ අස්ථාවරත්වය නිසා” ඇතිවූ “ප්‍රාග්ධන ඉවතට ගලායාමෙන් ඊදවුණු රුපියල මුහුණ දුන් නැවුම් විකිනීමේ පීඩනය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්හට දුෂ්කර තුළන ක්‍රියා පිලිවෙතකට මුහුණ දීමට සිදුවූ” බව මැනකදී නිකුත් වූ රොයිටර් ප්‍රවෘත්ති නිවේදනයක ද සඳහන් වී තිබින.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් ප්‍රාග්ධනය ගලායාමේ වැඩිවීම අගවමින්, පෙබරවාරි 8 න් අවසන් වූ සති හතර ඇතුළතදී විදේශ ආයෝජකයෝ ඩො. මිලියන 208 ක් පමණ වූ ආන්ධුවේ සුරැකුම් පත් විකුණා දැමූහ. අපනයන ද ඇද වැටෙමින් ඇති අතර රුපියල දේශීය මිල ගනන් සිසුව ඉහල යවමින් 2015 ජනවාරි සිට සියයට 15 කින් පමණ අවප්‍රමාණ වී තිබේ.

කොළඹ සමග සෘජුව වැඩ කරමින් සිටින ජාමුඅ

ට අනුව, “ආන්ඩුවේ සුරැකුම් පත් වලින් විදේශ මුදල් ඉවත්ව යාම, සෘජු විදේශ ආයෝජන (සෘච්ඡා) පැමිණීමේ අඩුවීම හා බාහිර ආයෝජනයන්ගෙන් සිදු කරන රාජ්‍ය හා පුද්ගලික ව්‍යාපෘතිවල මන්දගාමී ක්‍රියාකාරීත්වය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග්ධන හා මූල්‍ය තත්වය දුර්වල වී ඇත.”

“ගෝලීය වෙළඳපොළ අස්ථිරභාවය හා දේශීය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධව උත්සුකතා පිලිබඳුකරමින් ආයෝජක මනෝභාවය නරක අතට හැරී ඇති” බව ජාමුඥ පැවසීය. ජාමුඥ කන්ඩායම ගිය සතියේ ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි අතර අමතර කන්ඩායමක් කෙටි කාලයක් තුළ පැමිණීමට නියමිතය.

සුරැකුම් පත් වලින් ඉවතට ඇදී ගිය අරමුදල් හානි පුරනයට මූල්‍ය වෙළඳපොලින් ඩො මිලියන 500 ක් උපයා ගත යුතු බවට ජාමුඥ යෝජනා කර තිබේ. කෙසේවුවද, මුදල් අමාත්‍යාංශය මෙම යෝජනාව පිලිබඳව සිය සැලකිල්ල පල කර තිබේ. “මිනිසුන් මත අසාධාරණ බර පැටවීම අවිචාරවත් බව” ජාමුඥ වෙත පැවසූ මුදල් අමාත්‍යාංශය, “ජාමුඥ පැත්තෙන් නම්‍යශීලිතවයක් පෙන්වීමට ඇති අකමැත්ත ආන්ඩුව අස්ථාවර තත්වයට පත් කළ හැකි” බවට අනතුරු ඇඟවූ බව ගිය සතියේ සන්ඩේ ටයිම්ස් පැවසීය.

එහි උත්සුකතා තිබියදීම, රජය අන්තර්ජාතික වෙළඳපොලින් නය ලබාගැනීමට දැනටමත් උත්සාහ කරමින් සිටී. මේ වසරේ නය සේවා වියදම පියවා ගැනීමට ඊලඟ මාස කිහිපය තුළදී ඩො. බිලියන 1.5 ක් උපයා ගැනීමේ උත්සාහයන්ට ගිය සතියේ කැබිනට් මංඩල අනුමැතිය හිමි විය.

2016 දී රටේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හරි මගට වැටී ඇති බව ප්‍රකාශ කරමින්, මුදල් ඇමති රවි කරනානායක පැසවෙන ආර්ථික ගැටලු වසන් කිරීමට උත්සාහ කළේය. “මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හරි මගට වැටී ඇත” යන්නෙහි තේරුම වන්නේ, ජාමුඥ අනුව යමින්, අමතර බදු ඉහල දැමීම හා සමාජ වියදම් කපා හැරීමෙන් මූල්‍ය හිඟය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් (දූදේනි) සියයට 5.4 තෙක් අඩු කරන බවයි.

කෙසේවුවද, “දූදේනි යෙන් සියයට 40 ක් වන විදේශ මුදල් නය ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් සැපයුම දුර්වල කරන අතර රුපියල සීඝ්‍රයෙන් අව ප්‍රමාණ වුව හොත් දේශීය මුදලින් ගනන් බැලූ විට ඉතා ඉහල නයෙහි

අවදානම වැඩි වනු ඇත.” ෆිව් මූල්‍ය වර්ගීකරණ ආයතනය අනතුරු ඇඟවීය.

වෙළඳ භාන්ඩවල මිල ඉහල යෑමෙන්, විශේෂයෙන්ම භාල්, පොල් හා එළවලු වැනි අතනාවශ්‍ය භාන්ඩ, කම්කරුවන්ට හා දුගීන්ට පහර වැදෙමින් උද්ධමනය ඉහල යමින් තිබේ. 2017 අයවැයේදී පැන වූ බදු ඉහලයෑම් වල බලපෑම යටතේ, දෙසැම්බරයේදී සියයට 5.8 ක් වූ මධ්‍ය උද්ධමන අනුපාතය ජනවාරි වන විට සියයට 7 ක් විය.

දරුණු නියඟයක් රටෙහි වැඩි කොටසකට බලපා ඇති අතර ඒ හේතුවෙන් ආහාර හිඟයක් ඇති වී තිබේ. මිල ගනන් ඉහල යාම වැලැක්වීමේ අපේක්ෂා විරහිත උත්සාහයක් ගනිමින් ආන්ඩුව ගිය සතියේදී සහල් මිල පාලනයකට නතු කළේය. ඉන්දියාවෙන්, වියට්නාමයෙන් හා ඉන්දුනීසියාවෙන් සහල් ආනයනය කිරීමට රජයට බල කෙරුණේය. ආන්ඩුවත් සමග ඉතා සමීප සම්බන්ධතා ඇති විශාල භාල් මෝල් හිමියන් භාල් රැස් කර තබා ඇති බවටත් මිල ගනන් ඉහල යවන බවටත් ගොවිහු චෝදනා කළහ.

මෙම සාමාජීයව පුපුරා යන සුලු ස්වභාවයෙහි දේශපාලන ප්‍රතිවිපාක ගැන බියවන සන්ඩේ ටයිම්ස් “මෙම භයානක නය සිදුවීම් පෙලෙහිදී, මුදල් අමාත්‍යාංශය, මහ බැංකුව, ජනාධිපති හා අගමැති කාර්යාල ඇතුළත් ආන්ඩුවේ සමස්ත කාර්ය සංවිධානය නය අර්බුදයෙහි දැවැන්ත පරිමාවේ අභියෝගයට මුහුණ දීමට පරමානන්දිතව නුසුදානම් බව පෙනේ.... ” ප්‍රකාශ කළේය.

ඇත්තටම, සිරිසේන-චක්‍රමසිංහ ආන්ඩුව හදිසි තත්වයක් බලාත්මක කිරීමට හා මහජනතාව අතරේ කිසියම් නොසන්සුන්තාවක් ඇතිවුව හොත් එය මැඩ ලන්නට ආරක්ෂක හමුදා යෙදවීමට සලකා බලමින් සිටී. ඒ අනුව යමින් ගිය මාසයේදී අගමැති රනිල් චක්‍රමසිංහ යෝජනාවක් කැබිනට් මංඩලයට ඉදිරිපත් කළේය. මෙවැනි ඩූකෝනියානු ප්‍රතිචාරයක් සඳහා මුචා වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 25 න් 16 ක් නියඟයෙන් බැටකැමට යි.

එවැනි වැඩිපිලිවෙලකට තම සහයෝගය පෙන්වාදෙමින්, “හදිසි තත්වයකට වටපිටාව මෝරා නැතත්, පරීක්ෂාකාරී හා ඉක්මන් තත්වයක් මේ පැයේ දී උවමනා වේ” යැයි සන්ඩේ ටයිම්ස් ප්‍රකාශ කළේය.